

---den 5^e juniij secreteelĳk g'arresteerd den heer directeur en den hoofdadministrateur te gelasten om, indien sij volstrekt geen middel kunnen uytdenken ter bemachtiging van de benodigde salpeter en amphioen uyt handen der mooren, zich alsdan van 't canaal der Engelsens te bedienen, onder sodanige limitatiën, als bij onse aparte missive van den 9^e juniij voorgesz. sijn. Dese onse qualificatie, als geheel overeenstemmende met de gedachten die U Wel Edele Hoogachtb. zich van den presenten handel in Bengale formeeren, zal, gelijk wij vertrouwen, de verhoopte approbatie wegdragen.

Fol. 33r-v.

(Het bestuur zal de reden van het mindere rendement van het baar goud, vergeleken met de dukaten, wel langs de directe weg hebben meegedeeld. Die zal wel zo gerechtvaardigd blijken te zijn dat het besluit van 9 juli, dat in de brief van 25 augustus is overgebracht, om het verzoek tot ontheffing van de belasting daarop in te willigen, door Heren XVII zal worden goedgekeurd. Hoewel het verkrijgen in eigendom van Banquibazar door Heren XVII was goedgekeurd [fol. 34] en de Hoge Regering bij geheim besluit van 26 juli 1759 had toegestaan om daartoe de nodige stappen bij het hof van Delhi te doen, is dit plan door de onrust in het najaar van 1759 en door de huidige slechte situatie geheel mislukt. Zonder aanzienlijke verandering is er niets goeds van te verwachten.)

COROMANDEL

Om slechte gedachten betreffende het voormalig opperhoofd van Sadras, Philippus Jacobus Dormieux, en de hoofden van Bimlipatam, Jan Aping en Frederik Willem Bloeme, wegens de vermindering van de textielverwerving in 1758 in Coromandel te voorkomen, wordt er op gewezen dat eerstgenoemde bij de raad te Nagapattinam heeft aangetoond, dat de slechte verwerving en afzet slechts aan de slechte tijden kon worden toegeschreven. Dormieux heeft het geld van de Compagnie nooit aan zijn dienaar toevertrouwd, maar deze had met de kooplieden een rekening uitstaan. [fol. 35] Dormieux kwam op eigen verzoek met de desbetreffende papieren naar Batavia. Daaruit, en uit de verklaring van het bestuur te Coromandel, bleek dat wat werd aangevoerd, juist te zijn. Op 14 augustus 1760 is Dormieux weer benoembaar verklaard en op 29 mei 1761 als opperhoofd te Pulicat aangesteld. De zaak tegen de gewezen dienaren te Bimlipatam, Aping en Bloeme, is op Coromandel nog niet afgerond, maar de huidige opperhoofden gaven goede berichten over de invordering van hun schulden. Conform de opdracht van Heren XVII is aan de opperkooplieden van het kasteel te Batavia bevolen om in facturen naar Nederland aan te geven op welke goederen speciaal gelet moet worden, of waarvan het preciese rendement bekend moet zijn. Aan hen, zowel als aan Ceylon, Bengalen en Surat, is ook opgedragen om van monsters van textiel, of van andere goederen, steeds een gedeelte aan de kamer van Amsterdam te zenden. Eveneens is het personeel op Ceylon, Bengalen en Surat, conform het verzoek van Heren XVII, opgedragen om in de facturen aan te geven op welke textiel en op welk rendement speciaal gelet moet worden. [fol. 36] Dit moet ook geschieden bij het zenden van textiel naar Nederland dat voor Azië was gekocht. Deze voorschriften zullen de opperkooplieden van het kasteel te Batavia eveneens nakomen. De opmerkingen van Heren XVII over de onvoordelige verzending van zilver naar Coromandel en het daarop hoger dan elders geleden verlies bij verkoop zijn juist en ook nimmer uit het oog verloren. Er is slechts zilver gezonden, wanneer er geen goud beschikbaar was. Hopelijk wordt de nu verzonden bestelling van goud uitgevoerd. Daar tot ongenoegen van Heren XVII de assignaties op Nederland getrokken tot f 364.417 zijn gestegen, is het bestuur te Coromandel opgedragen uitsluitend wissels uit te geven, als het zelf behoefte aan geld heeft.)

Wij bidden U Wel Edele Hoogachtb. voorts verzekert te sijn dat wij, uyt overtuyging van de noodzakelijkheid om in dit netelig tijdsgewricht eene stipte neutraliteyt onder de oorlogende mogentheeden te betrachten, de ministers, en hier en op alle andere plaatsen van 's Compagnies gebied, daartoe onophoudelijk aansporen, met gedurige aanmaning om al 'tgeene daartegen enigsints mogt strijden, zorgvuldig te ontwijken. Gelijk wij zulx